

Zbirka odločb sodne prakse

Združene zadeve C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17

**Bashar Ibrahim in drugi
proti
Bundesrepublik Deutschland
in**

**Bundesrepublik Deutschland
proti
Tausu Magamadovu**

(Predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ju je vložilo Bundesverwaltungsgericht)

Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 19. marca 2019

„Predhodno odločanje – Območje svobode, varnosti in pravice – Skupni postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite – Direktiva 2013/32/EU – Člen 33(2)(a) – Zavrženje prošnje za azil kot nedopustne s strani organov države članice zaradi predhodnega priznanja subsidiarne zaščite v drugi državi članici – Člen 52 – Področje uporabe *ratione temporis* te direktive – Člena 4 in 18 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Sistemske pomanjkljivosti azilnega postopka v tej drugi državi članici – Sistematično zavračanje prošenj za azil – Dejanska in izkazana nevarnost biti podvržen nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju – Življenjske razmere oseb, ki jim je priznana subsidiarna zaščita v tej zadnji državi“

1. *Mejni nadzor, azil in priseljevanje – Azilna politika – Postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite – Direktiva 2013/32 – Postopek obravnave prošnje za mednarodno zaščito – Prošnja, ki jo lahko države članice štejejo za nedopustno – Razlog – Predhodno priznanje subsidiarne zaščite s strani druge države članice – Področje uporabe *ratione temporis* – Nacionalna ureditev, ki omogoča zavrženje prošnje za azil, vložene pred 20. julijem 2015 in pred začetkom veljavnosti navedene ureditve, zaradi dodelitve subsidiarne zaščite s strani druge države članice – Dopustnost – Meje – Prošnja za azil in zahteva za sprejem navedenega prosilca, ki sta bili vloženi pred začetkom veljavnosti Direktive 2013/32 in ki spadata na področje uporabe Uredbe št. 343/2003 (Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 604/2013, člen 49; Uredba Sveta št. 343/2003; Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2013/32, člen 33(2)(a) in 52, prvi odstavek; Direktiva Sveta 2005/85)*

(Glej točke 61, 62, 64, 66 in od 68 do 74 ter točko 1 izreka.)

2. *Mejni nadzor, azil in priseljevanje – Azilna politika – Postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite – Direktiva 2013/32 – Postopek obravnave prošnje za mednarodno zaščito – Prošnja, ki jo lahko države članice štejejo za nedopustno – Razlog –*

Predhodno priznanje subsidiarne zaščite s strani druge države članice – Zahteva ali možnost, da se najprej izvede postopek za sprejem ali za ponovni sprejem, določen z Uredbo št. 604/2013 – Neobstoj

(Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 604/2013; Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2013/32, člen 33(1) in (2)(a))

(Glej točko 80 in točko 2 izreka.)

3. *Temeljne pravice – Prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja – Obseg – Sistemske pomanjkljivosti na koncu postopka za priznanje subsidiarne zaščite v državi članici zaradi življenjskih razmer upravičencev do navedene zaščite – Prepoved, da druge države članice zavrnejo prošnjo za azil kot nedopustno zaradi predhodne odobritve subsidiarne zaščite v tej državi članici – Pogoji – Presoja resničnosti navedenih pomanjkljivosti – Merila – Nujnost zaradi hudega materialnega pomanjkanja (Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 4; direktivi Evropskega parlamenta in Sveta št. 2011/95 in 2013/32, člen 33(2)(a))*

(Glej točke od 85 do 94 in 101 ter točko 3 izreka.)

4. *Mejni nadzor, azil in priseljevanje – Azilna politika – Postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite – Direktiva 2013/32 – Postopek obravnave prošnje za mednarodno zaščito – Prošnja, ki jo lahko države članice štejejo za nedopustno – Razlog – Predhodno priznanje subsidiarne zaščite s strani druge države članice – Prošnja za azil, ki jo je vložil prejemnik subsidiarne zaščite v drugi državi članici – Sistemske pomanjkljivosti azilnega postopka v tej državi članici, ki vodijo do sistematične zavrnitve prošenj za azil – Neobstoj vpliva na možnost, da se navedena prošnja zavrže kot nedopustna (Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 18; direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2011/95 in 2013/32, členi 33(1) in (2)(a))*

(Glej točke od 98 do 101 ter točko 3 izreka.)

Povzetek

Prosilec za azil se lahko preda v državo članico, ki je običajno odgovorna za obravnavo njegove prošnje ali ki mu je že priznala subsidiarno zaščito, razen če bi bil zaradi predvidljivih življenjskih pogojev upravičencev do mednarodne zaščite v tej državi članici izpostavljen hudemu materialnemu pomanjkanju, ki je v nasprotju s prepovedjo nečloveškega ali ponižujočega ravnanja

Veliki senat Sodišča je v sodbi z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi (C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17), podal pojasnila glede dodatnega razloga za nedopustnost prošnje za mednarodno zaščito iz člena 33(2)(a) Direktive 2013/32¹ (v nadaljevanju: direktiva o postopkih). Ta določba razširja možnost, predhodno določeno z Direktivo 2005/85,² da se prošnja zavrže kot nedopustna v primeru predhodne odobritve statusa begunca s strani druge države članice, tako da se tako zavrnjenje omogoči tudi v primeru priznanja subsidiarne zaščite. V postopkih v glavni stvari

¹ Direktiva Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah (UL 2005, L 326, str. 13).

² Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60).

je bila ta zaščita priznana več državljanom tretjih držav, in sicer na Poljskem in v Bolgariji. Te osebe so nato odšle v Nemčijo, kjer so med letoma 2012 in 2013 vložile prošnje za azil. Nemški organi so po tem, ko so zaman prosili poljske in bolgarske organe, ki so pristojni za ponovni sprejem navedenih oseb, prošnje za azil zavrnil, ne da bi vsebinsko preučili njihovo vsebino, kar so zadevne osebe izpodbijale pred sodiščem.

V tem okviru se je Sodišče najprej izreklo o področju uporabe *ratione temporis* Direktive o postopkih. V zvezi s tem prehodne določbe iz člena 52, prvi odstavek, te direktive določajo, prvič, da se nacionalne določbe, s katerimi se prenaša ta direktiva, uporabljajo za prošnje za mednarodno zaščito, ki so bile vložene „pred 20. julijem 2015 ali na zgodnejši datum“, in drugič, da se za prošnje, ki so bile vložene „pred 20. julijem 2015“, uporabljajo nacionalne določbe, sprejete v skladu z Direktivo 2005/85. Sodišče je presodilo, da lahko država članica ne glede na razhajanje med tema praviloma določi takojšnjo uporabo nacionalne določbe, s katero je bil prenesen dodaten razlog za nedopustnost prošnji za azil, ki so bile vložene pred 20. julijem 2015 in pred začetkom veljavnosti te nacionalne določbe, vendar o njih še ni bilo dokončno odločeno. Vendar pa je zaradi pravne varnosti in enakosti pred zakonom nujno, da se vloge, vložene v istem obdobju v tej državi članici, obravnavajo predvidljivo in enotno. Nasprotno pa je Sodišče navedlo, da taka takojšnja uporaba ni dovoljena, če sta bili prošnja za azil in zahteva za ponovni sprejem vloženi pred začetkom veljavnosti Direktive o postopkih. V takem položaju, ki se obravnava v enem od postopkov v glavni stvari, namreč ta prošnja in ta zahteva v skladu s členom 49 Uredbe št. 604/2013³ še vedno v celoti spadata na področje uporabe Uredbe št. 343/2003,⁴ medtem ko se člen 33 Direktive o postopkih nanaša le na položaje, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 604/2013.

Dalje, Sodišče je razsodilo, da če je bila državljanu tretje države priznana subsidiarna zaščita in če je pozneje vložil prošnjo za azil v drugi državi članici, jo lahko ta država članica zavrže kot nedopustno, ne da bi morala ali mogla najprej izvesti postopek za sprejem ali postopek za ponovni sprejem, določena z Uredbo št. 604/2013.

Nazadnje, Sodišče je preučilo pogoje, pod katerimi bi lahko bila državi članici na podlagi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah odvzeta možnost, ponujena s členom 33(2)(a) Direktive o postopkih. V zvezi s tem je Sodišče s sklicevanjem na svojo sodbo Jawo⁵ z istega dne poudarilo, da kadar obstaja nevarnost, da bo prosilec podvržen nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v nasprotju s členom 4 Listine o temeljnih pravicah, ta okoliščina preprečuje njegovo predajo v državo članico, ne glede na to, ali to tveganje obstaja ob prenosu, med azilnim postopkom ali po njem. Sodišče je po analogiji menilo, da država članica ne more uporabiti dodatnega razloga za nedopustnost, če bi bil zaradi predvidljivih življenjskih razmer prosilec v državi članici, ki mu je priznala subsidiarno zaščito, kot upravičenec do te zaščite izpostavljen resni nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. Vendar morajo zadevne pomanjkljivosti dosegati posebej visok prag resnosti, ki jo zaznamuje izpostavljenost zadevne osebe položaju hudega materialnega pomanjkanja.

³ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180. str. 31).

⁴ Uredba sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 109).

⁵ Sodba z dne 19. marca 2019 v zadevi Jawo (C-163/17).

V zvezi s tem kršitve Direktive 2011/95,⁶ ki ne pomenijo kršitve člena 4 Listine o temeljnih pravicah, niso zadostne. Prav tako dejstvo, da v državi članici, ki je zadevni osebi priznala subsidiarno zaščito, osebe, ki so upravičene do take zaščite, ne prejemajo nobene dajatve za kritje stroškov za preživetje ali pa tako dajatev prejemajo, vendar je ta znatno nižja kot v drugih državah članicah, pri čemer pa te osebe v zvezi s tem niso obravnavane drugače kot državljani te države članice, ne omogoča ugotovitve kršitve tega člena 4, razen če se prosilec zaradi svoje posebne ranljivosti neodvisno od svoje volje in osebne izbire znajde v položaju hudega materialnega pomanjkanja.

Poleg tega je Sodišče pojasnilo, da kadar država članica, ki je priznala subsidiarno zaščito, sistematično – brez dejanske preučitve – zavrne priznanje statusa begunca prosilcem za mednarodno zaščito, ki pa izpolnjujejo pogoje iz Direktive 2011/95, obravnavanja prosilcev ni mogoče šteti za skladno z obveznostmi iz člena 18 Listine o temeljnih pravicah, ki se nanaša na pravico do azila. Vendar je ta prva država članica tista, ki mora nadaljevati postopek za pridobitev statusa begunca, pri čemer lahko država članica, v kateri je bila vložena nova prošnja, to prošnjo zavrže v skladu s členom 33(2)(a) Direktive o postopkih na podlagi Direktive o postopkih ob upoštevanju načela vzajemnega zaupanja.

⁶ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).